

Be i Ha & K und K

Dobijem ja stipendiju za jednosemestralne studije međunarodnog prava na Karl Franzens Univerzitetu u Gracu. Član komisije koja je odlučivala o dodjeljivanju stipendija, a koji me je nazvao da mi saopšti da sam istu dobio, ponudi se i da mi pomogne u „rješavanju stambenog pitanja” za vrijeme boravka na studijama. Naime, imao je prijatelja koji je iznajmljivao stan u neposrednoj blizini univerziteta. U trosobnom stanu trenutno je boravio samo jedan student – a vlasnik stana bi i inače preferirao da u stanu ne budu više od dva studenta – jer, u protivnom, stan polako počinje da liči na studentski dom. Pristajem, na neviđeno. Poslije par dana stižem u Grac vozom. Na željezničkoj stanici me dočekuje asistent profesora međunarodnog prava. Odbacuje me do stana gdje se upoznajem sa vonung-kolegom Wolfgangom. *Prvi Austrijanac, pa Wolfgang*, pomislih – *Bože, baš su predvidivi*. Nisam ni znao koliko sam bio u pravu. Stan velik, čist i uredan, sa visokim plafonima, friško okrećen – sve u svemu nisam se prevario. Cimer – sasvim pristojan momak. Krenem sa asistentom na fakultet, kako bismo završili sve formalnosti oko upisa. Po povratku sa faksa Wolfgang me vodi po stanu da me upozna s funkcionisanjem istog. Razgovaramo na engleskom. Prilazimo šporetu i Wolfgang mi objašnjava da na *ovome* (kao ni ja – nije znao reći šporet ne engleskom) *ne možemo...* Iskoristih priliku da upotrebim jednu od rijetkih njemačkih riječi koje sam znao – pa umetnuh: *šparhet*.

- *Du sprichst Deutch* – obradova se Volfi.
- *Ne, ne* – požurih da ga uvjerim – *riječ-dvije – ali jezik ne znam*.
- *OK* – nastavi Volfi na engleskom, *na šporetu ne smiješ nikada uključiti sve četiri... ove...*

Očigledno ponovo mu je nedostajala engleska riječ. Ne mogu ga kriviti. Ni sam nisam znao kako se kaže ringla na engleskom. Ne znam ni sad, ako ćemo pravo.

- *Ringlen* – rekoh, nadajući se da se na njemačkom tako pravi mnogožina naše riječi ringla.
- *Aber, Du sprichst Deutch* – insistirao je Volfi, već sumnjajući u vjerodostojnost moje tvrdnje da ne govorim njemački. *Ne treba da se stidiš. Samo ti govor i s greškama. Svi na početku grijese.*
- *Čovječe, nikad nisam učio njemački, ne znam jezik, tek po koju riječ* – uporno sam mu objašnjavao.
- *Aha, pa kako onda znaš reći špahret i ringlen. Ja engleski učim deset godina, pa još nisam došao do tih riječi.*
- *Ne kapiraš – počeh mu strpljivo objašnjavati – Austrija nikad nije bila pod engleskom okupacijom. Bosna pod vašom jeste.*

Volfiju se nije svidjelo što je bio okupator, pa pređe preko moje opaske i nastavi sa pojašnjavanjima vezanim za zajedničko korišćenje stana:

- *Ako slučajno uključiš sve četiri ringlen* (ovde me značajno pogleda) *u isto vrijeme, iskočiće ti ovo* – reče mi, vodeći me u hodnik da mi pokaže još jednu stvar čiji engleski naziv nije znao.
- *Ziherer* – uskočih, sad već pomalo uživajući u zbunjivanju susstanara.
- *Otkud, molim te znaš riječ ziherer ako ne znaš njemački?*
- *I kod nas stariji koriste tu njemačku riječ...*
- *Ako ti iskoči ziherer* – nastavi Volfi, smijući se našem njemengleskom – *onda uzmeš ovo...*
- *Šrafnciger* – priskočih ponosno.
- *Da, dakle ako uključiš sve četiri ringlen na špahretu – pa ti iskoči ziherer – uzmi šrafnciger i riješi problem* – izdeklamova Volfi rečenicu u kojoj su gotovo sve imenice bile njemačke.

U tom trenutku u stan stupi vlasnica stana, u želji da se upozna sa novim stanarom. *Gruß Gott* – pozdravi me, pa izruči na mene još naramak njemačkih riječi. Ja naravno nisam imao pojma šta mi govorи – pa Volfi crće od smijeha. *On*, potrudи se Volfi da pojasi gazarici, *ne govor i njemački – iako zna reći na njemačkom sve ono što ja ne znam na engleskom* – no, ni ja ni on ne stekosmo dojam da je gazarica razumjela šta je Volfi imao na umu. Pređosmo na engleski, jezik novih okupatora. Gazdarica je imala divnog eskimskog psa, pa je htjela nekako da mi objasni da su to psi koji na Sjevernom Polu vuku sanke. Mala prepreka koja se isprijecila između nje i njenog

htjenja sastojala se u činjenici da se nije mogla baš najbolje sjetiti kako se na engleskom kažu sanke – pa zamuca u pola rečenice:

- *To su psi koji vuku... koji vuku...*
- *Rodel* – priskočih joj u pomoć, prepostavljajući da je i termin rodle u moju mahalu stigao odavde.

Kao što to već biva, Volfi, koji se do maloprije ni sam nije mogao čudom načuditi mom parcijalnom poznavanju njemačkog, sad ga stade objašnjavati gazdarici kao nešto što se samo po sebi podrazumijeva.

Sve novo je čudno, samo dok se ne pojavi neko ko haviza manje nego mi.